

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1473/2020
07.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Предраг Милановић, адвокат из ..., против туженог Друштва за извођење грађевинских радова „Нишпројект-Високоградња“ АД Ниш, кога заступа пуномоћник Богоје Србиноски, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2023/19 од 06.02.2020. године, у седници одржаној 07.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2023/19 од 06.02.2020. године, у усвајајућем делу за поништај решења о отказу уговора о раду, накнаду штете због незаконитог престанка радног односа и накнаду трошкова парничног поступка и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 657/18 од 24.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се решење о отказу Уговора о раду и престанку радног односа број 565 од 27.03.2014. године донетог од стране туженог, поништи као незаконито. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да тужиљи на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати 18 месечних зарада које би тужиља остварила да ради. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 333.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2023/19 од 06.02.2020. године, преиначена је пресуда првостепеног суда тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог број 565 од 27.03.2014. године о отказу уговора о раду и престанку радног односа, обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати 8 месечних зарада које би тужиља остварила да ради, док се тужбени захтев тужиље за обавезивање туженог да тужиљи исплати већи износ од досуђених 8 зарада до тражених 18 зарада одбија, као неоснован, те обавезан тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 275.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 54/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је била у радном односу код туженог на радном месту ..., по основу уговора о раду од 01.03.2001. године. Решењем туженог од 27.03.2014. године тужили је престао радни однос због непоштовања радне дисциплине сходно одредби члана 179. тачка 2. и 3. Закона о раду и члана 75. Правилника о раду. Тужили је стављено на терет да је одсуствовала са посла у периоду од 21.01.2014. године до 31.01.2014. године, а своје одсуство није оправдала, нити је послодавцу доставила обавештење о спречености доласка на посао сагласно одредби члана 103. Закона о раду. Тужила је навела да је у спорном периоду користила годишњи одмор на основу усменог одобрења извршног директора ББ, што је била уобичајена пракса код туженог, а након коришћења колективног годишњег одмора запослених.

Утврђујући истинитост чињеница наведених у решењу о отказу уговора о раду првостепени суд је закључио да је тужила својом кривицом учинила повреду радне обавезе и неоправдано изостала са посла у периоду од 21.01.2014. године до 31.01.2014. године, јер се након престанка трајања колективног годишњег одмора није вратила на рад, није подносила писмени захтев за коришћење годишњег одмора, на основу ког би јој било донето решење о коришћењу годишњег одмора за наведени период.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиле, без одржавања расправе, преиначио првостепену пресуду и поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду, наводећи да из утврђеног чињеничног стања и исказа тужиле не произлази да је тужила самовољно изостала са рада након истека колективног годишњег одмора код туженог, те да је погрешан закључак првостепенг суда да тужила није поступила по процедури која је била уобичајена приликом одобравања коришћења годишњег одмора. По оцени другостепеног суда, на туженом је било да докаже да је пракса у предузећу била да запослени подносе писмени захтев за коришћење годишњег одмора, те да се након усменог одобрења непосредног руководиоца израђују решења о коришћењу годишњег одмора. Како тужила није неоправдано изостала са посла у наведеном периоду, то јој је незаконито престао радни однос.

Основано се ревизијом туженог указује да је побијана одлука донета на основу погрешне примене материјалног права, због чега је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, као и да је другостепени суд без одржавања расправе, оценом изведених доказа пред првостепеним судом утврдио другачије чињенично стање и закључио да тужила није неоправдано изостала са рада.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 32/13), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово

понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 75. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...32/13), предвиђено је да у зависности од потребе посла, послодавац одлучије о времену коришћења годишњег одмора, уз претходну консултацију запосленог, а да се решење о коришћењу годишњег одмора запосленом доставља најкасније 15 дана пре датума одређеног за почетак коришћења годишњег одмора.

Одредбом члана 75. тачка 1. Правилника о раду туженог број 1770 од 13.09.2005. године, предвиђено је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду, ако својом кривицом неоправдано изостане са посла 2 радна дана у току једног месеца, односно 5 у току календарске године. Одредбом члана 16. истог Правилника, предвиђено је да запослени има право да користи годишњи одмор у непрекидном трајању, као и да запослени може да користи годишњи одмор у два дела, с тим да први део у трајању од три радне недеље користи у текућој календарској години, а други део најкасније до 30. јуна наредне године.

Одредбом члана 231. Закона о парничном поступку, прописано је да ако суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правило о терету доказивања (став 1.). Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано (став 2.). Странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано.

Полазећи од садржине наведених законских одредби другостепени суд је погрешном применом материјалног права које се односи на одредбе закона које регулишу поступак који претходи коришћењу годишњег одмора, погрешно закључио да је на туженом био терет доказивања чињеница у вези са процедуром одобравања и коришћења годишњег одмора од стране запослених. Имајући у виду наведену законску норму, терет доказивања чињенице да је код туженог постојала супротна пракса да се на основу усменог договора са руководиоцем користи годишњи одмор, је на тужиљи (члан 231. ЗПП).

Првостепени суд је оценом изведених доказа, исказа тужиље и испитаних сведока, утврдио да је код туженог послодавца, приликом одобравања коришћења годишњег одмора запосленима, била поштована процедура прописана законом и Правилником о раду, као и да у конкретном случају тужиљи није била дата ни усмена сагласност за коришћење годишњег одмора, јер је у спорном периоду изостанка са посла тужиље, вршена израда завршног рачуна када је потребно да сви запослени који су на том послу ангажовани, буду присутни на послу, као и да је непосредно пре тога био одређен колективни годишњи одмор за све запослене.

Имајући у виду утврђене чињенице, нејасан је изнети закључак другостепеног суда, који је могао бити само резултат другачије оцене доказа изведених пред првостепеним судом на расправи, што је у конкретном случају изостало.

Из наведених разлога, применом члана 416. ЗПП, одлучено је као у изреци, а другостепени суд ће у поновном поступку, имајући у виду примедбе из овог решења потпуно и правилно утврдити чињенице на које је указано, а од којих зависи и правилна примена материјалног права и законита одлука у овој парници.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић